

Η Δ' ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ

Ο Σύνδεσμός μας έδειξε πάντα ενδιαφέρον ξεχωριστό, για την προσπάθεια που γίνεται από τη Βαλκανική Διάσκεψη για τη στενή ένωση των Βαλκανικών χωρών, που θα εξασφάλιζε μια μόνιμη ειρήνη στην περιοχή αυτή της Ευρώπης. Μά και η Βαλκανική Διάσκεψη κατάλαβε από την αρχή που ιδρύθηκε, τη σημασία του γυναικείου παράγοντα σ' ένα έργο ειρήνης. Και στις τρεις Διασκέψεις που έγιναν ως τώρα, μπήκαν πάντα στην ήμερησία διάταξη θέματα ζωτικά για τη γυναίκα και έλαβαν μέρος και γυναίκες αντιπρόσωποι από τις διάφορες χώρες.

Η Δ' Βαλκανική Διάσκεψη έγινε φέτος στη Θεσσαλονίκη από 5-12 Νοεμβρίου. Η Ελληνική ομάδα περιέλαβε δύο γυναίκες ως μέλη της αντιπροσωπείας της, τις κυρίες Αύρα Θεοδωροπούλου και Αλεξάνδρα Θειακάκη. Από τις άλλες Βαλκανικές χώρες, η Γιουγκοσλαβία έστειλε δύο γυναίκες αντιπροσώπους, τις Δέσς Μιλένια Ατανάτοκοβιτς και Μιλίτσα Μπογδάνοβιτς, και η Τουρκία, μία, την κυρία Έφραγις Σουάτ Χανούμ. Δυστυχώς οι τρεις άλλες Βαλκανικές χώρες, Ρουμανία, Αλβανία και Βουλγαρία δεν έστειλαν καμιά γυναίκα αντιπρόσωπο.

Το θέμα που άφορούσε ιδιαίτερα την γυναίκα ήταν η **εργασία της γυναίκας**. Σχετικές εκθέσεις για τη θέση της εργαζόμενης γυναίκας έστειλαν για τη Γιουγκοσλαβία, η Δέσς Μ. Ατανάτοκοβιτς και για την Ελλάδα, η κ. Αβ. Θεοδωροπούλου. Το θέμα αυτό απασχόλησε την Επιτροπή της Κοινωνικής Πολιτικής που όρισε εισηγήτρια την κ. Αβ. Θεοδωροπούλου. Από διατυπώθηκαν από την Επιτροπή οι σχετικές αποφάσεις, η κ. Θεοδωροπούλου τις υπέβαλε στη Συνέλευση που τις δέχτηκε παμφηφεί.

Η ΕΙΣΗΓΗΣΗ

ΤΗΣ κ. ΑΥΡΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η Επιτροπή της Κοινωνικής Πολιτικής μου έκαμε την τιμή να μου αναθέσει την εισήγηση πάνω στις αποφάσεις που έλαβε σχετικά με την **εργασία της γυναίκας**. Πριν μπω στο θέμα μου επιθυμώ να εκφρά-

σω τη λύπη της Επιτροπής για την απουσία γυναικών από τις αντιπροσωπείες τριών χωρών, της Αλβανίας, της Βουλγαρίας, και της Ρουμανίας. Η Επιτροπή ελπίζει πως εις το μέλλον όλες οι εθνικές ομάδες θα περιλάβουν και γυναίκες στις αντιπροσωπείες τους, γιατί είναι βέβαιη πως μ' αυτό τον τρόπο θα ευκολύνεται και θα συμπληρώνεται σημαντικά το έργο της Διάσκεψης.

Ναμίζω πως είναι ανάγκη ναπαντήσω πρώτα πρώτα στις κριτικές που έγιναν για τη θέση που δίνει η Β. Δ. μέσα στα προγράμματά της σε μερικά κοινωνικά ζητήματα που δε φαίνονται εκ πρώτης όψεως να έχουν και μεγάλη σημασία. Ο κύριος σκοπός της Β. Δ. είναι, λένε, η πολιτική και οικονομική ένωση των Βαλκανικών χωρών, που, αν κατορθωθεί, θα φέρει άμεσα και αμέσιστα τη λύση όλων των άλλων προβλημάτων. Ευτυχώς επικράτησε η αντίθετη άποψη στη Β. Δ. Επειδή όλα μέσα στην κοινωνία είναι σφιχτοδεμένα αναμεταξύ τους και δεν μπορούμε πολλές φορές να ξεχωρίσουμε τις αιτίες από τα αποτελέσματα, θα ήταν αποτελεσματικότερο, για να φτάσουμε ίσια ίσια σ' αυτή την ένωση να εργαστούμε προς όλες τις κατευθύνσεις, να οργανώσουμε μια συνεργασία ανάμεσα, σ' όλες τις ομάδες, σ' όλα τα επαγγέλματα κι όλες τις ειδικότητες. Έτσι θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένα **πνεύμα Βαλκανικό** που θα ευκόλυε πολύ την πραγματοποίηση του τελικού σκοπού, την ένωση δηλ. την πολιτική και οικονομική των Βαλκανικών χωρών.

Η εργασία που γίνεται από κοινού για τη μελέτη των κοινωνικών προβλημάτων στις χώρες μας και για την έναρξη των όρισμένων συνθηκών έχει κι ένα άλλο καλό. Το παράδειγμα της χώρας που είναι πιο προοδευμένη σε όρισμένα σημεία θα έχει εδρευτική επίδραση και στις άλλες, δημιουργώντας αναμεταξύ τους μίαν αλληλία για να φτάσουν στο ίδιο επίπεδο. Διαπιστώνουμε λοιπόν με ικανοποίηση ότι η Β. Δ. άναγνώρισε από την αρχή τη σημασία του γυναικείου παράγοντα και για το ενδιαφέρον που έδειξαν πάντα οι γυναίκες σε κάθε κίνηση οργανωμένη και σοβαρή έναντι στο έθνικό έγκλημα του πολέμου και για

τήν ειδικότητα και την πείρα τους σβλα τα ζήτηματα που άφορουν τή γυναίκα και τὸ παιδί. Έτσι βλεπεί οί Διασκεψείς οί Βαλκανικές άσχολήθηκαν ὡς τώρα με ζήτηματα ζωτικά για τή γυναίκα διατυπώθηκαν εὐχές και αποφάσεις σοβαρές για τήν καταπολέμηση τής σωματεμπορίας γυναικῶν και ἀνηλίκων, γὰ τήν προστασία τής παιδικῆς ηλικίας, για τήν ἰθαγένειαν τής γυναίκας, για τή θέση τής γυναίκας σὸ οἰκογενειακὸ δίκαιο.

Ἡ ἡμερησία διάταξη τής Δ' Βαλκ. Διάσκεψης περιέχει ἕνα θέμα ἐξαιρετικῶ σπουδαίο : τήν ἐργασία τής γυναίκας. Δυστυχῶς δὲν ἔχομε παρὰ δύο μονάχα ἐκθέσεις, πάνω σαυτὸ τὸ ζήτημα, μιὰ ἀπὸ τή Γιουγκοσλαβία και μιὰ ἀπὸ τήν Ἑλλάδα. Ἡ ἔλθειψη ἐκθέσεων ἀπὸ τις ἄλλες βαλκανικές χώρες ἐξήμιωσε πολὺ τις ἐργασίες τής ἐπιτροπῆς, πὸ τής ἐλευψῆς ἔτσι πληροφoρίες σωστῆς για τή σημερινή θέση τής ἐργαζόμενης γυναίκας σβλες τις Βαλκανικές χώρες. Ἡ Ἐπιτροπή ὡς τόσο νόμισε πὸς μπορούσε νάντικροσει τὸ πρόβλημα ἀπὸ τή γενική του ἀποψη και νὰ διατυπώσει ἀποφάσεις και εὐχές πὸς νάνταποκρίνονται στίς ἀνάγκες και στίς δυσκολίες τής τωρινῆς. Στὸν κόσμον ὅλο ἡ γυναίκα ἰδιαίτερα εἶναι θῦμα τής πιδ ἀπάνθρωπης ἐκμετάλλευσης. Ἡ ἐργάτρια πληρώνεται παντοῦ με ἡμερομισθία πείνας. Οἱ νόμοι πὸς δῆθεν τήν προστατεύουν, χειροτερεύουν μονάχα τή θέση της γιατί, με τὰ προνόμια πὸς τής παρέχουν, με τὸν ἀποκλεισμό της ἀπὸ τις πιδ καλοπληρωμένες ἐργασίες, με τὸ νὰ τήν κατατάσσουν οἰωνίως με τὰ ἀνήλικα, κατεβάσουν τήν ἀξία της στήν ἀγορὰ τής ἐργασίας.

Οἱ νομοθεσίες πὸς ἀπαγορεύουν στίς γυναίκες τήν ἐργασία για ὄρισμένο χρόνο πριν και ἔπειτα ἀπὸ τὸν τοκετὸ δὲν τοὺς ἐξασφαλίζουν παντοῦ και τή συντήρησή τους σὸ μιὰ τόσο δύσκολη περίοδο τής ζωῆς τους. Στίς δικές μας τις χώρες πρὸ πάντων, ἔπου ἡ ἐργάτρια εἶναι ἀνοργάνωτη, ἔπου μὴ ἔχοντας ψῆφο δὲν ἔχει κανέναν τρόπο νὰ ἐπηρεάσει τή νομοθεσία τοῦ τόπου της και νὰ καλύτερέψει τή θέση της, ἡ θέση της εἶναι ἀληθινὰ τραγική.

Ἀπὸ τις ἀποφάσεις πὸς υποβάλλει ἡ Ἐπιτροπή, στήν ἔγκρισή τής Συνέλευσης, ἡ πρώτη ζητεῖ νὰ ἐξασφαλιστῆ για τήν ἐργάτρια ἡ συντήρησή της πριν και ἔπειτα ἀπὸ τὸν τοκετὸ της. Ἡ δεύτερη ζητεῖ νὰ καθοριστῆ ἀπὸ τὸ νόμο ἕνα κατώτατο ὄριον ἡμερομισθίου ὅμοιο και για τὰ δύο φύλα. Ἡ τρίτη ζητεῖ νὰ ἐξασφαλιστοῦν για τήν παντρεμένη ὑπάλληλο ἴσοι ὄροι με τὸν ἄντρα και πρὸ πάντων νὰ σώσει τή γυναίκα ἀπὸ τὸν κίνδυνο νὰ τήν ἀπολύσουν ἐξ αἰτίας τοῦ γάμου της.

Εἶναι γνωστὸ ὅτι παντοῦ ὑπάρχει μιὰ τάση, πρὸ πάντων ἐξ αἰτίας τής οἰκονομικῆς κρίσης, νὰ δώχνουν τις παντρεμένες γυναίκες για νὰ κάνουν τόπο για τοὺς ἄντρας. Οἱ γυναικεῖες ὀργανώσεις διαμαρτυρήθηκαν παντοῦ για τὸ μέτρο αὐτὸ, πὸς ἀποτελεῖ διωγμὸ τοῦ γάμου και δὲν κατορθώνει τίποτ' ἄλλο παρὰ νὰ μεταφέρει τήν ἀνεργία ἀπὸ τὸ ἕνα πρόσωπο σὸ ἄλλο, χωρὶς νὰ λιγοστεύει τὸν ἀριθμὸ τῶν ἀνέργων.

Ἐλπίζομε πὸς μιὰ ἀπόφαση τής Β. Δ. πάνω σαυτὸ τὸ ζήτημα θὰ ἐνισχύσει σημαντικὰ τις ἐργαζόμενες

γυναίκες, ἀναγνωρίζοντας τους τὸ δικαίωμα νὰ κερδίζουν τίμια τὸ ψομὶ τους.

Ἡ κ. Αῦ. Θεοδωροπούλου διάβασε ἔπειτα τις ἀποφάσεις και τις εὐχές τής Ἐπιτροπῆς πὸς τις δέχτηκε πικρῆφει ἡ Συνέλευση.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1. Ἡ Δ' Βαλκανική Διάσκεψη, ἔχοντας ὑπόψη :

Ἐτι κάθε ἐργάτης, ἄντρας ἡ γυναίκα ἔχει δικαίωμα σὸ ἀποζημίωση για ἀνικανότητα γὰ ἐργαστῆ ἐξ αἰτίας ἀρρώστιας,

Ἐτι ἡ ἐπίτοκη ἐργάτρια βοίσκειται σὸ παρόμοια θέση, προσωρινῆς ἀνικανότητος και κατὰ συνέπεια ἔχει δικαίωμα σὸ παρόμοια ἀποζημίωση,

Ἐτι τὸ ἀποτελεσματικότερο μέσο πὸς θὰ τής ἐξασφαλίσει αὐτὴ τήν ἀποζημίωση εἶναι τὸ ὄσσημα τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων πὸς ἔχει ἐπαρμωστῆ ἴσαμε τώρα σὸ πολλές χώρες.

Ζ η τ ε ῖ .

Νὰ ψηφιστῆ και γὰ ἐφαρμοστῆ σὸ ὅλες τις Βαλκανικές χώρες ὅπου δὲν ὑπάρχει, νόμος για τις κοινωνικές ἀσφαλίσεις πὸς θὰ ἐξασφαλίσει στήν ἐργάτρια μητέρα και σὸ νεογέννητο παιδί της τή συντήρησή τους για τις ἔξι ἐβδομαῖδες πριν και ἔξι μετὰ τὸν τοκετὸ της, πὸς τής ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸ νόμο κάθε ἐργασία με μεροκάματο.

2. Νὰ καθοριστῆ ἀπὸ τις κυβερνήσεις τῶν Βαλκανικῶν χωρῶν ἕνα κατώτατο ὄριο ἡμερομισθίου, ἴσο και ὅμοιο και για τὰ δύο φύλα.

3. Νὰ ἐξασφαλιστοῦν ὅλες τις Βαλκανικές χώρες οἱ ἴδιες δυνατότητες εἰσόδου και παραγωγῆς σὸ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα και ὅλες τις υπηρεσίες και για τὰ δύο φύλα και γὰ μὴ λαμβάνεται κανένα μέτρο πὸς νὰ στεγῆ τήν παντρεμένη γυναίκα ἀπὸ τὸ δικαίωμα γὰ ἐργαζομένη με ἀμοιβή και σὸ περίτωση πὸς ἀπολέπει προσωπικὸ για λόγους οἰκονομικῆς κρίσης, γὰ λογαριάζονται ἡ ἰκανότητα και ἡ οἰκονομική θέση τοῦ προσωπικοῦ ἀνδράστῆτα ἀπὸ τὸ φύλο.

4. Ἡ Δ' Βαλκανική Αὐτοκίνη ἀποφαίσει ὅτι εἶναι ἀνάγκη ὅλες οἱ ἐθνικές διώδες γὰ περιλαμβάνουν και γυναίκες μέλη στίς ἀντιπροσωπεῖες τους στίς Διασκέψεις.

Ε Ψ Χ Η

Μὸ τὸ σκοπὸ γὰ ἐνισχύσει τις ἀποφάσεις πὸς πύθθηκαν στίς προηγουμένες διασκέψεις, σχετικά με τήν κατήρηση τοῦ διακανονισμοῦ και τής σωματεμπορίας γυναικῶν και ἀνηλίκων, ἡ Ἐπιτροπή τής Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ζητεῖ ἀπὸ τὸ Συμβούλιο γὰ περιλάβει στήν ἡμερησία Διάταξη τής Ε' Βαλκανικῆς Διάσκεψης τή μελέτη τῶν πιδ ἀποτελεσματικῶν μέσων για τήν κατήρηση τής σωματεμπορίας τῶν γυναικῶν και ἀνηλίκων πὸς ἐξακολουθεῖ γὰ γίνεται στίς Βαλκανικές χώρες.